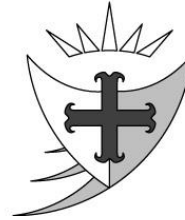

PROJECT PLAN

Projectnaam : Herinrichting Klinkenbergerplas
Van : Marianne van Veldhuizen
Datum : 21 mei 2015

PROJECTPLAN

Herinrichting Klinkenbergerplas

Klinkenbergerplas: genieten van natuur en recreatie

Oegstgeest gaat aan de slag met de Klinkenbergerplas. Niet alleen de gemeente, maar ook bewoners en organisaties in en om het dorp. Want de Klinkenbergerplas moet een gebied worden waar inwoners van Oegstgeest en de regio, jong en oud, kunnen genieten van natuur en recreatiemogelijkheden. Hoe het gebied er precies uit gaat zien? Dat weten we nog niet. We hopen dat vorm te geven in een open proces met allerlei betrokkenen. Gezamenlijk bepalen welke functies écht belangrijk zijn en hoe we dat waar maken! We gaan een breed traject in met bewoners en organisaties uit ons dorp. We verwachten vele verschillende beelden van het gebied. Met de onderstaande droombeelden nemen we hier vast een fictief voorschot op.

*Buiten staat voor mij
gelijk aan natuur. Diersoorten
en planten die in Nederland
weinig voorkomen moeten
behouden blijven. Het zou toch
fantastisch zijn om rond de
Klinkenbergerplas 'vergeten
soorten' terug te vinden?
Barbara (47), docent*

*Ik houd van buitenlucht
en zeker om te sporten.
Ik zou erg blij worden van een
goede trimbaan, liefst met
douches en kleedhokjes erbij.
Bob (31), ICT-er*

Inhoudsopgave

A. Projectresultaat	
1. Aanleiding	4
1.1 Huidige situatie	4
1.2 Regio	5
1.3 Beleidskader	5
1.3.1 Beleidskader Oegstgeest	6
1.3.2 Beleidskader regionaal	6
2. Doelstelling	7
3. Resultaat	8
4. Afbakening	9
4.1 Fysieke grenzen	9
4.2 Samenhang met andere programma's / projecten / lijnactiviteiten	9
B. Projectbeheersing	
5. Projectorganisatie	10
6. Randvoorwaarden	11
7. Risico's	12
8. Planning en fasering	13
8.1 Hoofddlijnen aanpak	13
8.2 Detailfasering	14
8.3 Planning resultaten	17
9. Budget	18
10. Kwaliteit en informatie	19
10.1 Kwaliteit	19
10.2 Informatie	19
11. Communicatie en participatieproces	20
11.1 Algemeen	20
11.2 Communicatie	20
11.3 Participatieproces	20
12. Projectafroding	22
Bijlage 1. Uitsnede kaart bestemmingsplan De Morsebel en Klinkenbergerplas	23

A. Projectresultaat

1. Aanleiding

De aanleiding voor dit project is dat de Klinkenbergerplas door de provincie is overgedragen aan de gemeente Oegstgeest (9 maart 2015), in overeenstemming met het collegebesluit (16 december 2014). Dit gaat over een bijzonder stukje Oegstgeest waarbij de recreatieve mogelijkheden en natuurwaarden voor alle inwoners van Oegstgeest van belang zijn. Met de overdracht is Oegstgeest in staat de Klinkenbergerplas mooier in te richten, met meer recreatiemogelijkheden en een grotere biodiversiteit, waarbij het gebied zodanig wordt ingericht dat de beheer- en onderhoudskosten omlaag gaan.

Startpunt is een gesprek met het dorp om te kijken wat de wensen en ideeën zijn voor dit gebied. In het dorp leven veel ideeën over de recreatiemogelijkheden en is veel kennis aanwezig op het gebied van groen en natuur, zoals bij de Adviescommissie groen en natuur en het Milieu Educatiecentrum (MEC). Particuliere initiatieven kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de inrichting, maar ook aan het beheer en onderhoud. Dit sluit aan op de coalitieagenda 2014-2018 waarin wordt beschreven dat via een dorpsgesprek verder invulling wordt gegeven aan het thema groen en inwoners worden aangemoedigd en in staat gesteld een actieve bijdrage te leveren bij de aanleg en het onderhoud van het groen in de eigen leefomgeving. Het sluit ook aan bij de lijn die het college heeft ingezet waarbij de samenleving primair zelf aan zet is en de overheid een faciliterende en verbindende rol vervult waar nodig, alsmede bij de Studio2020-gedachte (waarmee we proberen deze andere manier van werken te stimuleren en te faciliteren).

In het weekend spreek ik graag met vriendinnen af. Liefst op een terras op een mooie plek. Lekker eten en een goed glas wijn. We zijn met een hele club en organiseren ook graag lezingen en workshops. Kan dat ook? Roos (29), ZZP-er

1.1 Huidige situatie

Recreatieve functies

De huidige recreatieve functies zijn beperkt. Het gebied wordt veel gebruikt om te wandelen en te hardlopen. Veel hondenbezitters weten het gebied te vinden. Daarnaast is een visvereniging actief en wordt er in de zomermaanden veel gezwommen en van de strandjes gebruik gemaakt. Jongeren vinden er een plek om met elkaar te verblijven en lekker rond te hangen. De recreatieve voorzieningen blijven tijdens de planvorming in stand. Tijdens de uitvoering zal er fasegewijs gewerkt worden zodat de voorzieningen ook dan zoveel mogelijk in stand kunnen blijven.

Biodiversiteit

Aan de westzijde liggen twee kleine strandjes, de noordkant en de oostkant zijn het meest met riet begroeid, het wandelpad aan de zuidkant leidt door een laag klein bos dat ingesloten is tussen de Klinkenbergerplas en het Poelmeer. De biodiversiteit in en om de plassen is laag, de beplanting is eentonig. Er zijn niet veel ruigtes en bes dragende struiken ten behoeve van vogels of kruidenrijke beplanting die interessant is voor insecten. Sommige stukken zijn vrij kaal, hier zijn weinig schuil- en nestmogelijkheden voor kleine zoogdieren en amfibieën. Wel verblijven er in de winter veel watervogels op de plas.

Beheer en onderhoud

Het gebied is sinds 1 januari 2015 in beheer bij de gemeente Oegstgeest. Het dagelijks onderhoud zal op dezelfde wijze gedaan worden als we in de afgelopen jaren gewend zijn van de provincie. Dit betekent dat het hoognodige zal worden gedaan, daarbij hoort ook het legen van de afvalbakken. Grote onderhoudszaken worden vooruit geschoven in afwachting van het herinrichtingsplan. Uiteraard geldt dit niet voor zaken die samenhangen met de veiligheid en geen uitstel vergen.

Toezicht en handhaving

De provinciale dienst Groenservice Zuid-Holland had in de afgelopen jaren op jaarbasis 100 uur beschikbaar voor toezicht en handhaving. Dit blijft in de huidige situatie waarbij toezicht en handhaving de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente Oegstgeest ongewijzigd.

Horeca

De provincie heeft in de afgelopen jaren afspraken gemaakt met een horecaexploitant. Deze overeenkomst is beëindigd. De verleende bouwvergunning is nog geldend. Er is zicht op een nieuwe horecaexploitant. Het notariële transport van het horecaperceel van de provincie naar de nieuwe geïnteresseerde staat volgens de provincie gepland voor april-mei 2015. De verwachting is dat de nieuwe ondernemer een nieuwe omgevingsvergunning gaat aanvragen. Voor de beoogde locatie van de horeca zie bijlage 1.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Wij werken samen met het hoogheemraadschap aan de kwaliteit van het recreatiegebied. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en is van plan een proef te starten ter bestrijding van blauwalg.

Op politieke vragen over de mogelijkheid van het doorsteken van de dijk tussen Klinkenbergerplas en Poelmeer heeft het hoogheemraadschap aangegeven dat dit vanuit het oogpunt van waterkwaliteit onwenselijk is. De ideale situatie is een geïsoleerde plas zoals de Klinkenbergerplas nu is. De waterkwaliteit van de boezem is slechter dan die van de plas. Ook het peil speelt een rol bij de waterkwaliteit. Het peil van de Klinkenbergerplas is ca. 57 cm lager dan dat van de boezem. Het verbinden met de boezem zou betekenen dat het huidige flexibele peil (gunstig voor de waterkwaliteit) over gaat naar een vast peil. Het zou ook een peilverhoging voor de plas betekenen wat allerlei effecten heeft op de omgeving. Een mogelijke oplossing om met boten op de plas te kunnen komen is een overtoom. De kosten hiervan worden door het hoogheemraadschap geschat op rond de 1 miljoen euro.

Omgevingsdienst

De omgevingsdienst is verantwoordelijk voor de milieueisen in het gebied. In 2012 is de bodemfunctieklassenkaart vastgesteld. Het opstellen van deze kaart is een verplichting op grond van het Besluit bodemkwaliteit artikel 55, lid 1. De bodemfunctieklassenkaart is onder andere van belang voor de normering (toepassings-eisen) bij grondverzet. Voor het opstellen van de kaart is de gemeente verdeeld in zones en in bodemfunctieklassen. De omgevingsdienst verklaart dat de grond geschikt is voor het huidige recreatieve gebruik.

1.2 Regio

Om dingen voor elkaar te krijgen haken wij met dit project aan bij de Leidse regio. Het project is in overeenstemming met onze regionale groenopgaven zoals afgesproken in de Samenwerkingsovereenkomst Leidse Ommelanden (19 december 2014). Het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020 gaat uit van een gezamenlijke investering van in totaal € 16,6 miljoen ten behoeve van behoud en versterking van de landschappelijke en recreatieve / toeristische kwaliteiten van het Leidse Ommeland in het algemeen en vijf overgedragen provinciale recreatiegebieden in het bijzonder.

Ik wil een waterspeeltuin met een klimbos. Met fijne glijbanen en mooie speeltoestellen en van die hangbruggen in de bomen. Dat lijkt me super! Sem (8), avonturier

Onze opgave is om met een eigen bijdrage van € 200.000,- en een multiplier van 4 maal dat bedrag een herinrichtingsplan te maken voor de Klinkenbergerplas. Het gebied wordt optimaal ingericht als groen-recreatieve stapsteen in een omvangrijker groen-recreatief netwerk wat stad en land duurzaam aan elkaar verbindt. Samen met andere provinciale gronden die zijn overgedragen naar gemeenten zoals de Kagerzoom, Valkenburgsemeer en Ghoybos biedt de Klinkenbergerplas de fysieke ruimte (die in het ommeland zo schaars voorhanden is) om te kunnen recreëren, landschap en natuur te beleven, even weg te zijn, dicht bij de stad.

1.3 Beleidskader

Het college heeft op 16 december 2014 besloten tot overname van de Klinkenbergerplas. De raad heeft wensen en bedenkingen geuit. Op basis daarvan is een besluit genomen. Op 19 december 2014 heeft het college de Samenwerkingsovereenkomst Leidse Ommelanden getekend. Vanuit zowel lokale als regionale beleidskaders ligt hier een opgave voor de gemeente Oegstgeest.

1.3.1 Beleidskader Oegstgeest

Toekomstvisie

Eén van de rode draden uit de Toekomstvisie is het 'benutten van potentieel', waarbij onder andere bedoeld wordt op het 'fysieke potentieel', waaronder groen. Door herinrichting van de Klinkenbergerplas kunnen we het potentieel van het gebied maximaal benutten. Andere rode draden zijn 'de gemeente als meewerkkracht', 'verbindingen leggen' en 'duurzaamheid'. Door in interactie met het dorp na te denken over de herinrichting van de Klinkenbergerplas kunnen we vanuit de gedachte dat de samenleving primair zelf aan zet is, er samen een mooi gebied van maken dat op duurzame wijze wordt beheerd (Studio2020-werkwijze).

In de Toekomstvisie is ook het thema 'het groen is van iedereen' opgenomen. Hier staat ten aanzien van dit thema onder andere dat 'Oegstgeest dient te groeien tot een verbindende schakel in de regionale groen- en waterstructuur'. Herinrichting van de Klinkenbergerplas draagt hier aan bij.

Coalitieagenda 2014-2018

In de coalitieagenda wordt beschreven dat via een dorpsgesprek verder invulling wordt gegeven aan het thema groen en inwoners worden aangemoedigd en in staat gesteld een actieve bijdrage te leveren bij de aanleg en het onderhoud van het groen in de eigen leefomgeving.

Groenbeleid 2011-2015

In het Groenbeleid is de Klinkenbergerplas beschreven als kernkwaliteit, liggend in de hoofdgroenstructuur. Het gebied wordt beschreven als een voorbeeld van een recreatief gebied dat de kwaliteit van de leefomgeving in Oegstgeest vergroot. Eén van de speerpunten uit het Groenbeleid is het versterken van de hoofdgroenstructuur door de ecologische kwaliteit van het groen te vergroten. Andere speerpunten zijn het bevorderen van het recreatief gebruik van het groen en het uitbreiden van recreatieve voorzieningen, met name de voorzieningen die verbonden zijn met groen en water. De herinrichting van de Klinkenbergerplas biedt ons de kans om deze speerpunten te bereiken.

Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan De Morsebel en Klinkenbergerplas heeft het gebied de bestemming natuur en recreatie. De kleine plas heeft de bestemming natuur, de grote plas de bestemming recreatie, waarbij de zone langs de weg voor intensieve recreatie en de rest van het gebied voor extensieve recreatie. In de intensieve recreatiezone nabij de parkeerplaatsen is horeca mogelijk. Op basis van het bestemmingsplan is het niet mogelijk woningen te bouwen bij de Klinkenbergerplas.

1.3.2 Beleidskader regionaal

Tuin van Holland (juni 2014)

In het deelprogramma van de provinciale Groenagenda voor Holland Rijnland 2014/2014 worden de kaders van het groenprogramma beschreven voor zowel provincie Zuid-Holland als Holland Rijnland. De provinciale inzet is vooral gericht op de relatie stad-land waaronder de identiteit van de streek, water als verbindende schakel en erfgoedlijnen. Met het Regionaal Groenprogramma 'De Tuin van Holland' willen de twaalf westelijke Holland-Rijnland-gemeenten, waaronder Oegstgeest, de groene recreatiegebieden (waaronder de Klinkenbergerplas) versterken en de recreatieve verbindingen in en rond de stad en in en tussen de landschappen verbeteren.

Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020

Op 19 december 2014 is door het college de Samenwerkingsovereenkomst Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020 ondertekend. Hierin wordt de herinrichting van de Klinkenbergerplas binnen het samenwerkingsverband benoemd als één van de prioritaire projecten. Het gebied is gelegen langs een recreatieve route vanuit de stad, via de landgoederenzone, de historische Haarlemmertrekvaart met scheepswerf en de vogelrijke polders Poelgeest, via de Klinkenbergerplas naar de bollenvelden of het strand. De gemeente Oegstgeest, Leiden en Teylingen hebben een groot belang bij de herinrichting van de Klinkenbergerplas. Het gebied vormt een essentiële schakel in het groen-recreatieve stad-land netwerk waar het samenwerkingsverband Leidse Ommelanden de komende 5 jaar aan bouwt middels het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden.

2. Doelstelling

Aandachtspunten college en raad

Op basis van de discussie door college en raad zijn een aantal aandachtspunten meegegeven voor herinrichting van het gebied:

- In een interactief proces wordt het dorp gevraagd naar de wensen en ideeën voor het gebied. Dit betreft de recreatieve mogelijkheden en de natuurwaarden maar ook wordt gevraagd wat men zelf zou willen en kunnen doen. Op basis van deze input worden de uitgangspunten voor herinrichting opgesteld die zullen worden uitgewerkt in het herinrichtingsplan;
- Het dient een openbaar toegankelijk recreatiegebied te blijven;
- Het is een gebied dat aantrekkelijk moet zijn niet alleen voor omwonenden, maar voor alle inwoners van Oegstgeest en ook voor recreanten uit de regio, bijvoorbeeld zij die via het wandelnetwerk Bollenstreek langs de Klinkenbergerplas wandelen en er willen verblijven. De diverse belangen moeten zorgvuldig worden afgewogen;
- De natuurwaarden worden versterkt. Een hoge biodiversiteit maakt de natuur aantrekkelijker voor recreatie. Een gebied waar veel verschillende soorten te zien zijn is immers leuker om doorheen te wandelen dan een monocultuur. De biodiversiteit wordt verhoogd door een grotere verscheidenheid aan streekeigen beplanting aan te planten. Bloeiende planten voor insecten en besdragende struiken voor de vogels. Maar bijvoorbeeld ook een vogelkijkscherm kan bijdragen aan de biodiversiteit;
- Het gebied wordt zodanig ingericht dat de biodiversiteit wordt verhoogd en de onderhoudskosten worden verlaagd; bijvoorbeeld door zo laat mogelijk te maaien kunnen plantensoorten zich beter ontwikkelen en door het laten staan van een holle boom ontstaan schuilplaatsen voor allerlei dieren;

Leidse Ommelanden

In het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden worden de volgende doelen beschreven voor de recreatieve groenprojecten in de regio:

- draagt bij aan duurzame stad-land verbindingen;
- draagt bij aan de beleving van historie en/of het landschap;
- versterkt de recreatiemogelijkheid;
- heeft onderscheidend vermogen;
- draagt bij aan biodiversiteit;
- heeft synergie (i.p.v. concurrentie) t.o.v. andere projecten.

*Ik wil in de zomer lekker zwemmen
natuurlijk, maar ook een volleybalnet
of voetbaldoelen ofzo. En goede
plekken om te chillen na schooltijd!
Kunnen we er dan meteen een
festivalterrein bij maken?
Jesse (15), scholier*

Doelstellingen herinrichting Klinkenbergerplas:

Daaruit destilleren wij de volgende drie hoofddoelstellingen voor het project herinrichting Klinkenbergerplas:

- De recreatieve mogelijkheden worden versterkt zodat er naast wandelen, zwemmen en hardlopen ook andere activiteiten mogelijk zijn en het gebied daardoor aantrekkelijk is voor omwonenden, bewoners van Oegstgeest en recreanten uit de regio.
- De biodiversiteit wordt verhoogd door meer variatie in beplanting aan te brengen of te laten ontstaan door een aangepast beheer;
- Het gebied wordt zodanig ingericht dat de biodiversiteit wordt verhoogd en tegelijk de onderhoudskosten worden verlaagd;

3. Resultaat

Begin 2017 is de Klinkenbergerplas af. We hebben dan een mooi recreatiegebied met de volgende kenmerken:

- Een circa 60 ha groot openbaar toegankelijk groen-recreatief verblijfsgebied;
- Er zijn meerdere recreatieve functies waarbij diverse activiteiten ondernomen kunnen worden door verschillende doelgroepen;
- De biodiversiteit is verhoogd door aanplant van streekeigen beplanting die interessant is voor vogels en insecten en door een aangepast beheer;
- Er is een beheer- en exploitatieplan waarbij door slim inrichten van het gebied en het beheer anders te organiseren de onderhoudskosten zijn verlaagd;
- Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor overdracht van beheer naar geïnteresseerde partijen met ingang van 2017. In het onderzoek wordt gepeild wie belangstelling heeft voor het in beheer nemen van de Klinkenbergerplas en onder welke voorwaarden het beheer kan worden overgedragen. En er is een besluit over overdracht van beheer naar geïnteresseerde partijen;
- Participanten zijn tevreden over het resultaat dat gezamenlijk is bereikt. Er is draagvlak onder omwonenden en gebruikers.

*De Klinkenbergerplas?
Met een Klinkenbergertuin
natuurlijk! Want moestuinieren
vind ik de ideale vorm
van ontspanning.
Volgens mij krijgen we
dat met de vereniging
best voor elkaar. Groenten en
fruit komen immers niet
uit de schappen,
maar gewoon uit de tuin.
Ik wil best eens
een schoolklas rondleiden.
Mooi met picknicktafels!
Jonas (68), gepensioneerd*

4. Afbakening

4.1 Fysieke grenzen

Het project betreft de grote en kleine Klinkenbergerplas. De projectgrenzen worden gevormd door aan de oostzijde de spoorlijn, aan de zuidzijde het Poelmeer, aan de westzijde het fietspad langs de A444 en aan de noordzijde het terrein van Teylingereind. Het recreatiegebied is gelegen aan toeristische fiets- en wandelroutes en vormt een verblijfsplek aan deze routes. Daarnaast ligt het gebied vlak langs de A44 en is via de afslag Oegstgeest-Noord gemakkelijk bereikbaar.

4.2 Samenhang met andere projecten / programma's / lijnactiviteiten

Horeca

Het perceel bestemd voor horeca wordt door de provincie separaat verkocht. De bouw van de toekomstige horecalocatie is een particulier initiatief. Dit behoort niet tot het project. Indien de toekomstig ondernemer geen gebruik wenst te maken van de bestaande bouwvergunning moet een nieuwe omgevingsvergunning worden aangevraagd. De horecaondernemer is wel één van de belanghebbenden in het participatieproces.

*Ik droom van een
Klinkenbergerplas waar ik lekker
kan wandelen met mijn honden.
Even een rondje aan het begin van de
avond, zeker nu het weer
mooier weer wordt!
Ik wil wel mijn auto
makkelijk kwijt kunnen,
want ik woon
niet om de hoek.
Aline (44), verpleegkundige*

Hoogheemraadschap van Rijnland

In opdracht van het hoogheemraadschap zal – na toekenning van subsidie door NWO, afdeling technologiestichting STW – een proef plaatsvinden in de Klinkenbergerplas ter bestrijding van blauwalg. Deze proef dient te worden uitgevoerd op het moment dat blauwalg in het water aanwezig is. De proef zal – onder voorbehoud van subsidie én aanwezigheid van blauwalg – worden uitgevoerd gedurende enkele dagen in het zwemseizoen van 2015 of 2016 door de Universiteit van Amsterdam.

Provincie Zuid-Holland

De aanleg van de zichtwal wordt afgemaakt door de provincie en is eind 2016 afgerond. Dit betreft de zone langs het spoor en de zichtwal aan de A44 zijde, inclusief het aanbrengen van beplanting. De afspraken hierover zijn vastgelegd bij de overdracht van het gebied.

B. Projectbeheersing

5. Projectorganisatie

Voor de duur van het project wordt een tijdelijk projectteam ingericht. De projectleider rapporteert aan de opdrachtgever. Daarnaast maakt de projectleider deel uit van de regiegroep Leidse Ommelanden. De projectleider legt projectverantwoording af naar zowel college en raad van de gemeente Oegstgeest als naar de Stuurgroep Leidse Ommelanden. Van belang is dat de gemeentelijke projectleider in staat is te werken vanuit een integraal en gezamenlijk belang en een regionale ambitie. Vanuit het door het samenwerkingsverband Leidse Ommelanden (gefaciliteerd door Leiden) ingerichte programmamanagement wordt ondersteuning en begeleiding geboden aan de projectleider.

Een extern landschapsarchitect biedt ondersteuning bij het participatieproces en werkt de uitgangspunten voor herinrichting uit tot een voorlopig ontwerp en vervolgens een definitief ontwerp. Naast bevoegdheid is ervaring met soortgelijke projecten, met participatieprocessen en met het werken in een politieke omgeving hierbij van belang.

Na vaststelling door het college wordt het projectplan incl. begroting ook voorgelegd aan de stuurgroep Leidse Ommelanden. Nadat de stuurgroep het projectplan heeft goed gekeurd kan de gemeente Leiden een subsidievoorschot uitbetalen.

Projectorganisatie gemeente Oegstgeest	
naam	rol
<i>Stuurgroep</i>	
Jos Roeffen	Bestuurlijk opdrachtgever
Harro Leegstra	Ambtelijk opdrachtgever
Jos Lansbergen	Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever
Marianne van Veldhuizen	Projectleider
<i>Projectgroep</i>	
Bart van der Kamp	Projectondersteuning (team Beheer & Onderhoud)
Peter Kampf	Beheerder groen (team Beheer & Onderhoud)
Christine Verhoog	Financieel adviseur (SP71)
Enrico van Dijk	RO adviseur (team Ruimte)
SP 71	Juridisch adviseur
Sabine Natrop	Communicatie adviseur (team Communicatie)
Peter van Unnik	Adviseur participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek, team Bestuur & Strategie)
extern	Landschapsarchitect

Projectorganisatie Leidse Ommelanden	
naam	rol
Portefeuillehouders Natuur en Landschap gemeenten Oegstgeest, Leiden, Teylingen, Katwijk, Zoeterwoude, Leiderdorp, Kaag en Braassem	Stuurgroep
Ambtelijke vertegenwoordiging gemeenten Oegstgeest, Leiden, Teylingen, Katwijk, Zoeterwoude, Leiderdorp, Kaag en Braassem.	Regiegroep
Vincent Dobbe	Projectmanager

Urenraming projectteamleden	
naam	uren
Marianne van Veldhuizen	770
Bart van der Kamp	770
Peter Kampf	80
Christine Verhoog	20
Enrico van Dijk	10 (incidenteel)
SP 71	10 (incidenteel)
Sabine Natrop	80
Peter van Unnik	70
Extern landschapsarchitect	100

Overlegfrequentie	
naam	frequentie
Stuurgroep Oegstgeest	maandelijks
Met gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	wekelijks
Projectgroep	4 wekelijks
Regiegroep Leidse Ommelanden	6 wekelijks
Stuurgroep Leidse Ommelanden	4 keer per jaar

6. Randvoorwaarden

- Projecten starten indien het college met het projectplan instemt en het projectplan is goedgekeurd door de stuurgroep Leidse Ommelanden;
- Om in aanmerking te komen voor cofinanciering middels het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden moeten projecten voldoen aan de doelstellingen van het uitvoeringsprogramma;
- Projecten worden gerealiseerd binnen de looptijd van het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden (2014-2020).

7. Risico's

Verschillende belangen kunnen leiden tot vertraging van het project

Door verschillende belangen van gebruikers en van omwonenden kan het project lang duren (juridische procedures). Dit risico is te beheersen door heldere processtappen te doorlopen waarbij de belangenafwegingen en de visie op het gebied steeds wordt uitgelegd.

De horeca wordt niet gerealiseerd

De horeca moet nog worden gerealiseerd. Dit is een belangrijke functie binnen het gebied. Het is echter een particulier initiatief, dus kan het vanuit de gemeente alleen worden gefaciliteerd. De gemeente kan hierop sturen door middel van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Mocht de horeca niet worden gerealiseerd dan heeft dit geen consequenties voor de uitwerking van het plan tot herinrichting van het gebied.

Het verlagen van onderhoudskosten wordt niet gehaald

Het verlagen van onderhoudskosten wordt niet gerealiseerd als de inrichtingsmaatregelen hier niet op worden beoordeeld. Dit dient bij elke maatregel meegewogen te worden.

Technische beperkingen

Er kunnen zich bij de herinrichting technische beperkingen voordoen. Hierdoor moeten inrichtingsmaatregelen worden aangepast. Bijvoorbeeld wanneer een oever een te stijl talud heeft is hier een plas-dras inrichting niet mogelijk. En de grond is geschikt voor recreatie maar misschien niet voor andere doeleinden.

Er mag geen staatssteun ontstaan

Het recreatiegebied is door de provincie om niet (voor 1 euro) overgedragen aan de gemeente Oegstgeest tegen een afkoopsom voor het beheer. Op deze overeenkomst is Europese Regelgeving van toepassing; dit is door de provincie uitgezocht. Vanwege de Europese regelgeving in verband met staatssteun is een om niet overdracht alleen mogelijk indien de opbrengsten uit het gebied in mindering worden gebracht op de afkoopsom. Exploitatie inkomsten (uit verhuur en medegebruik parkeerplaatsen) worden van de afkoopsom afgetrokken. Ook eventuele toekomstige opbrengsten uit het gebied kunnen daarom worden gezien als staatssteun. Deze moeten worden verrekend met de provincie.

8. Planning & fasering

8.1 Hoofdpijnen aanpak

Projectfase	Activiteiten	Fasebeslis document	Besluit vorming
Initiatief	Definiëren probleemstelling en resultaat	Projectopdracht	DT
	Opstellen communicatiestrategie	Draaiboek participatieproces	Stuurgroep Oegstgeest
	Opstellen Projectplan	Projectplan	College (ter kennisname raad)
	Opstellen aanvraag subsidievoorschot obv projectplan	Aanvraag subsidievoorschot	Stuurgroep Leidse Ommelanden
	Opstartbijeenkomst projectteam		
Definitie	Participatieproces (meedenken). Analyse doelgroepen, uitgangspunten voor herinrichting/visie opstellen	Uitgangspunten voor herinrichting / visie	College (ter kennisname raad)
Ontwerp	Voorlopig ontwerp (VO) opstellen		
	Participatieproces (inspraak). Presenteren VO en ophalen inspraak reacties		
	Verwerken inspraak reacties, VO uitwerken tot definitief ontwerp (DO)	DO en inspraakverslag	College (ter kennisname raad)
		DO	Stuurgroep Leidse Ommelanden
Realisatie	Uitwerken bestek en directiebegroting	Bestek en directiebegroting	Stuurgroep Oegstgeest
	Organiseren en aanbesteden realisatie		
	Doorlopen procedures (ontheffingen, onderzoeken, vergunningen, planologische procedures)		
	Uitvoering (buiten het zwemseizoen)		
Beheer	Opstellen beheer- en exploitatieplan	Beheer- en exploitatieplan	College
	Onderzoek overdracht beheer en onderhoud aan natuurorganisaties of andere partijen	Onderzoeksrapport	College
	Inbrengen resultaten ter advisering in regiegroep Leidse Ommelanden		
	Overdracht naar beheer organisatie/afdeling regelen		

8.2 Detailfasering

Het project kent vijf fasen. Per fase wordt hier een detailplanning gegeven.

1. Initiatiefase			
Doel	Verkrijgen van duidelijkheid over probleemstelling, resultaat en proces.		
Omschrijving	Het projectplan wordt opgesteld en het projectteam samengesteld, inclusief werven van een landschapsarchitect. Na goedkeuring van het projectplan wordt het subsidievoorschot bij provincie en Holland Rijnland aangevraagd. We gaan van start middels een startbijeenkomst met het projectteam. Hier worden afspraken gemaakt met iedereen die meewerkt aan het project en verwachtingen besproken ten aanzien van de werkwijze. In deze fase wordt in overleg met adviseurs participatie en communicatie de communicatiestrategie opgesteld met als resultaat een draaiboek voor het participatieproces.		
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Projectplan is vastgesteld en draaiboek participatieproces is goedgekeurd. • De projectgroep is op de hoogte van planning, doel en verwachtingen. • Het bestuur en beide stuurgroepen (Oegstgeest en Leidse Ommelanden) zijn geïnformeerd. • Het subsidievoorschot is uitbetaald. 		
Risico's	De verwachtingen t.a.v. probleemstelling, resultaat en proces liggen anders.		
Planning	Start: April 2015	Einde: Juni 2015	Doorlooptijd: 3 maanden
Capaciteit	Wie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projectleider 2. Projectteam 3. Communicatie 4. Advies participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek) 		Uren: <ol style="list-style-type: none"> 1. 120 uur 2. 120 uur 3. 20 uur 4. 20 uur

2. Definitiefase			
Doel	Benutten van potentieel van bewoners, gebruikers en andere belanghebbenden bij doelgroep analyse en bepalen uitgangspunten.		
Omschrijving	Samen met de participatie- en communicatieadviseurs en stuurgroep Oegstgeest is de vorm voor het participatieproces bepaald. Bewoners, gebruikers en andere belanghebbenden worden uitgenodigd mee te denken over de beoogde doelgroepen en de mogelijkheden voor herinrichting. Raadsleden worden als toehoorder uitgenodigd.		
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Een visie op herinrichting van het gebied met daarbij de uitgangspunten voor de herinrichting; • De uitgangspunten zijn vastgesteld door het college; 		
Risico's	De belangen van de diverse betrokkenen lopen ver uiteen waardoor het proces kan vertragen.		
Planning	Start: Sept 2015	Einde: Nov 2015	Doorlooptijd: 3 maanden
Capaciteit	Wie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projectleider 2. Projectteam 3. Communicatie 4. Advies participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek) 5. Landschapsarchitect 		Uren: <ol style="list-style-type: none"> 1. 150 uur 2. 120 uur 3. 20 uur 4. 20 uur 5. 20 uur

3. Ontwerpfase			
Doel	Opstellen van een voorlopig ontwerp op basis van de uitgangspunten en dit na ophalen inspraakreacties uitwerken tot een definitief ontwerp.		
Omschrijving	De uitgangspunten worden uitgewerkt in een voorlopig ontwerp (VO). Het VO wordt gepresenteerd aan stakeholders om inspraakreacties op te halen. Na afweging van alle reacties wordt het VO uitgewerkt in een definitief ontwerp (DO). In een inspraakverslag wordt toegelicht of en hoe de inspraakreacties zijn verwerkt in het DO. Het participatie- en ontwerp proces wordt door een landschapsarchitect ondersteund.		
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> Een definitief ontwerp voor herinrichting van de Klinkenbergerplas; Het DO en inspraakverslag zijn vastgesteld door het college; Het DO is vastgesteld door de stuurgroep Leidse Ommelanden. 		
Risico's	De belangen van de diverse betrokkenen lopen ver uiteen waardoor het proces kan vertragen.		
Planning	Start: Nov 2015	Einde: Feb 2016	Doorlooptijd: 4 maanden
Capaciteit	Wie: <ol style="list-style-type: none"> Projectleider Projectteam Communicatie Advies participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek) Landschapsarchitect 		Uren: <ol style="list-style-type: none"> 150 uur 150 uur 20 uur 10 uur 70 uur

4. Realisatiefase			
Doel	Uitvoeren herinrichting recreatiegebied de Klinkenbergerplas.		
Omschrijving	Het DO wordt uitgewerkt tot een bestek en directiebegroting. Eventueel noodzakelijke procedures worden doorlopen (ontheffingen, onderzoeken, vergunningen, planologische procedures). Hierna volgt het organiseren en aanbesteden van de realisatie. De uitvoering vindt plaats buiten het zwemseizoen en is voor aanvang van zwemseizoen 2017 klaar.		
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> Bestek en directiebegroting zijn gereed; Aanbesteding is geregeld; Procedures zijn doorlopen en afgerond; De herinrichting is uitgevoerd. 		
Risico's	Doorlopen van procedures vergt meer tijd.		
Planning	Start: Mrt 2016	Einde: Mei 2017	Doorlooptijd: 1 jaar en 3 maanden. De voorbereidingen op de uitvoering vergen ca. 6 maanden, de feitelijke uitvoering daarna ca. 9 maanden (sept 2016-mei 2017).
Capaciteit	Wie: <ol style="list-style-type: none"> Projectleider Projectteam Communicatie Advies participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek) Landschapsarchitect 		Uren: <ol style="list-style-type: none"> 200 uur 250 uur 10 uur 10 uur 10 uur

5. Beheerfase			
Doel	Opstellen beheer- en exploitatieplan waarbij de beheerkosten zijn verlaagd en een besluit is genomen over overdracht van beheer naar geïnteresseerde partijen.		
Omschrijving	Er wordt een beheer- en exploitatieplan opgesteld. De beheerkosten zijn omlaag gebracht. Onderzocht wordt of het beheer en onderhoud kan worden overgedragen aan natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten of het Zuid Hollands Landschap. Ook wordt onderzocht of andere partijen hierin een rol kunnen spelen. De resultaten worden ingebracht in de regiegroep Leidse Ommelanden ter advisering. Vervolgens wordt een besluit genomen over overdracht van het beheer naar geïnteresseerde partijen.		
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer- en exploitatieplan zijn gereed en vastgesteld door het college; • Collegebesluit over overdracht van beheer naar geïnteresseerde partijen; • Het gebied is in beheer overgedragen naar beheer afdeling/organisatie. • Het bestuur en beide stuurgroepen (Oegstgeest en Leidse Ommelanden) zijn geïnformeerd over afronding van het herinrichtingsproject. 		
Risico's	Het verlagen van beheerkosten wordt niet gehaald.		
Planning	Start: sept 2016	Einde: mei 2017	Doorlooptijd: 9 maanden
Capaciteit	Wie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projectleider 2. Projectteam 3. Communicatie 4. Advies participatie (Studio2020 / Dorpsgesprek) 		Uren: <ol style="list-style-type: none"> 1. 150 uur 2. 250 uur 3. 10 uur 4. 10 uur

8.3 Planning resultaten

In het volgende schema worden per kwartaal de projectresultaten weergegeven van het project herinrichting Klinkenbergerplas in samenhang met de resultaten te bereiken door de provincie en het hoogheemraadschap van Rijnland.

Planning resultaten	Besluitvorming	Wanneer klaar															
		2015				2016				2017							
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Herinrichting Klinkenbergerplas																	
Initiatiefase																	
Projectopdracht	DT																
Projectplan	College																
Draaiboek participatieproces	Stuurgroep Oegstgeest																
Aanvraag subsidievoorschot	Stuurgroep Leidse Ommelanden																
Opstartbijeenkomst projectteam																	
Definitiefase																	
Participatieproces: meedenken																	
Uitgangspunten herinrichting / visie	College																
Ontwerpfase																	
Voorlopig ontwerp (VO)																	
Participatie: inspraak op VO																	
Definitief ontwerp (DO) en inspraakverslag	College																
DO	Stuurgroep Leidse Ommelanden																
Realisatiefase																	
Bestek en directiebegroting	Stuurgroep Oegstgeest																
Aanbesteding																	
Doorlopen procedures																	
Uitvoering																	
Beheerfase																	
Beheer- en exploitatieplan	College																
Onderzoeksrapport overdracht beheer en onderhoud																	
Besluit over overdracht beheer	College																
Overdracht naar beheer afdeling / organisatie																	
Provincie Zuid-Holland																	
Grondwerk zichtwal																	
Beplanting																	
Hoogheemraadschap van Rijnland																	
Proef bestrijding blauwalg (onder voorbehoud subsidie)																	

* Lichtblauw geeft het zwemsetzoen aan, proefblauw in 2015 of 2016

9. Budget

Hieronder volgt een raming van de plan- en uitvoeringskosten. Deze zijn gedekt in het budget van het project.

Plankosten	
Projectleiding (1 dag per week, april 2015 -april 2017)	€ 35.000,--
Projectondersteuning (1 dag per week, april 2015 -april 2017)	€ 30.000,--
Interne uren gemeente	€ 10.000,--
Landschapsarchitect: doelgroepenanalyse, voorlopig ontwerp (VO) en definitief ontwerp (DO)	€ 25.000,--
<i>Subtotaal</i>	€ 100.000,--
Uitvoeringskosten	
Uitwerking bestek en tekeningen	€ 25.000,--
Opstellen exploitatie en beheerplan	€ 15.000,--
Kosten diverse communicatiemiddelen	€ 10.000,--
Kosten aanleg	€ 610.000,--
Onvoorzien	€ 40.000,--
<i>Subtotaal</i>	€ 700.000,--
Totaal kosten	€ 800.000,--

Dekking	
Gemeente Oegstgeest (investering Leidse Ommelanden)	€ 200.000,-
Gemeente Leiden (uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden)	€ 25.000,-
Holland Rijnland	€ 175.000,-*
Provincie Zuid Holland	€ 400.000,-
Totaal dekking	€ 800.000,--

*Holland Rijnland draagt 25% vanuit het RIF bij aan de uitvoering van projecten. Aan de plankosten wordt niet meebetaald.

De raad is voorgesteld bij de jaarrekening 2014 een voorziening in te stellen ten behoeve van de Klinkenbergerplas. In deze voorziening wordt gestort: het aandeel van de afkoopsom van de provincie voor grootonderhoud en de reserve uit het Convenant Bestuurlijk Overleg Klinkenbergerplas. Het aandeel van de afkoopsom à €243.750,- (waarvan €200.000,- voor de Klinkenbergerplas) is opgenomen op de balans als vooruit ontvangen bijdrage ten behoeve van investeringen in het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020.

In de Samenwerkingsovereenkomst Leidse Ommelanden (getekend op 19 december 2014) zijn heldere afspraken gemaakt omtrent de investeringen ten behoeve van het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020. Het Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020 gaat uit van een gezamenlijke investering van in totaal € 16,6 miljoen ten behoeve van behoud en versterking van de landschappelijke en recreatieve / toeristische kwaliteiten van het Leidse Ommeland in het algemeen en de vijf over te nemen provinciale recreatiegebieden in het bijzonder. De financiering van het uitvoeringsprogramma vindt plaats door de provincie Zuid-Holland (50%), Holland Rijnland (25%) en de samenwerkende gemeenten (25%).

Middels ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst heeft gemeente Oegstgeest een bijdrage van € 243.750 toegezegd (project Klinkenbergerplas (€ 200.000,-), wandelpad noordoever Oegstgeesterkanaal (€ 13.750,-) en € 30.000,- programma overkoepelende kosten). Dit geld is opgenomen in de voorziening Klinkenbergerplas.

De interne projectleider heeft uren voor dit project zoals in de tabel is opgenomen. De kosten van de projectleider en projectondersteuning zijn voor rekening van het project Klinkenbergerplas, evenals de overige interne uren voor beleidsadviesing.

De projectadministratie wordt ingericht binnen het bestaande financiële systeem. Budgetbewaking gebeurt door de stuurgroep Oegstgeest en in de P&C cyclus. De voortgangsrapportage wordt in de maandelijkse stuurgroep besproken.

10. Kwaliteit en informatie

10.1 Kwaliteit

- Bij het beheer en onderhoud van het gebied wordt (evenals in de rest van Oegstgeest) gewerkt volgens de CROW kwaliteitsnormen;
- Voor het participatie- en ontwerp traject wordt gewerkt met een gecertificeerd landschapsarchitect;
- Het hoogheemraadschap van Rijnland streeft naar verbetering van de zwemwaterkwaliteit door de bestrijding van blauwalg;
- De provincie controleert in het zwemseizoen de zwemwaterkwaliteit en geeft indien nodig een negatief zwemadvies.

10.2 Informatie

Alle verslagen van overleggen, informatieavonden en de beslisdocumenten worden vastgelegd in het archiveringssysteem van de gemeente Oegstgeest. Informatievoorziening wordt conform de op te stellen communicatiestrategie verzorgd. De besluitvormingsdocumenten worden openbaar gemaakt middels de gemeentelijke website.

11. Communicatie en participatieproces

11.1 Algemeen

De communicatieboodschap moet helder zijn. Van belang is een goed verwachtingen-management: niet alles kan worden gerealiseerd. Het is nodig duidelijkheid te geven over de beschikbare financiële middelen en over het proces waarlangs we komen tot herinrichting van de Klinkenbergerplas. Daarbij is het van belang een goede toelichting te geven op de afweging van diverse belangen. In de beslisdocumenten wordt per beslisdocument de communicatieboodschap en het communicatiemiddel afgestemd op het besluit.

11.2 Communicatie

De communicatie tijdens de verschillende fasen is gericht op de drie doelen van het project: vergroten van de recreatieve mogelijkheden, verhogen van de biodiversiteit en verlagen van de onderhoudskosten.

Naast de communicatie door de gemeente Oegstgeest bewaakt de projectleider de afstemming hiervan met de regiegroep Leidse Ommelanden, zodat indien gewenst ook het samenwerkingsverband Leidse Ommelanden over het project kan communiceren.

In alle fasen van het project vindt regelmatig communicatie plaats in de verschillende geledingen van het project:

- Overleg met stuurgroep Oegstgeest, maandelijks;
- Overleg met gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever wekelijks;
- Overleg projectgroep 4 wekelijks;
- Overleg regiegroep Leidse Ommelanden 6 wekelijks, stuurgroep Leidse Ommelanden 4 keer per jaar.
- Voor communicatie naar college en raad zijn in het planningsschema de besluitvormingsmomenten opgenomen.

11.3 Participatieproces

In een interactief proces worden de uitgangspunten voor herinrichting opgesteld.

De initiatieffase van het project wordt gebruikt om voor het participatieproces een draaiboek op te stellen waarmee zoveel mogelijk verschillende doelgroepen kunnen worden bereikt, uit Oegstgeest en de regio.

Dit kan op verschillende manieren, zowel in digitale vorm als in de vorm van werkbijeenkomsten of werkateliers. Wij doen dit natuurlijk conform de Studio2020-werkwijze. De communicatieadviseur en een adviseur vanuit Bestuur & Strategie (Studio2020 / Dorpsgesprek) zal hierover adviseren en in overleg met de stuurgroep Oegstgeest en landschapsarchitect worden keuzes gemaakt.

Informeel is al met mensen gesproken. Met omwonenden wordt door de portefeuillehouder apart gesproken over het voornemen tot herinrichting van de Klinkenbergerplas. Zij worden geïnformeerd over het voornemen en gevraagd op welke wijze zij kunnen /willen meedenken over de herinrichting. Vervolgens wordt het dorp in de volle breedte gevraagd mee te denken.

We gaan op basis van de in hoofdstuk 2 en 3 beschreven kaders, in gesprek met betrokkenen en belanghebbenden en met de regio om te kijken wat de wensen en ideeën zijn voor dit gebied. In het dorp leven veel ideeën over de recreatiemogelijkheden en is veel kennis aanwezig op het gebied van groen en natuur. Ook zijn er initiatieven met betrekking tot het (mede)beheer van het groen. Door het potentieel uit het dorp te benutten kunnen we samen de herinrichting en het beheer vormgeven.

Op basis van de input door het dorp en de regio worden de uitgangspunten voor herinrichting opgesteld, welke door het college zullen worden vastgesteld. Deze vormen de basis voor de verdere uitwerking. Het resultaat hiervan is het voorlopig ontwerp (VO). Dit VO wordt vervolgens weer ingebracht in het participatieproces. Hierop is inspraak mogelijk. Het college weegt de verschillende inspraakreacties en maakt beargumenteerde keuzes. Dit wordt uitgewerkt tot een definitief ontwerp (DO)

Alle betrokkenen dienen zich te realiseren dat niet iedereen zijn zin kan krijgen. Er zal op basis van een helder proces een belangenafweging plaats moeten vinden waarover duidelijk gecommuniceerd moet worden. De projectleider bewaakt dat duidelijk is wat er met de inbreng van participanten gebeurt.

Partijen die in het meedenk- en ontwerpproces in ieder geval worden betrokken:

- *Met betrekking tot de recreatieve mogelijkheden:* omwonenden, bewoners Oegstgeest en aangrenzende gemeenten, huidige en toekomstige gebruikers (zoals visvereniging, hondenuitlaat service, sportverenigingen, toekomstige horecaexploitant), maar ook Dorpslab en Civil Society Club;
- *Met betrekking tot de biodiversiteit:* de Adviescommissie groen en natuur, het Milieu Educatiecentrum (MEC) en Vrij Groen;
- *Met betrekking tot het beheer en onderhoud:* mogelijk toekomstige beheerorganisaties als Zuid Hollands Landschap en Natuurmonumenten, maar ook andere belangstellenden. Zij worden betrokken in het participatieproces om met name mee te denken over de vraag met welke inrichtingsmaatregelen de recreatieve mogelijkheden en de biodiversiteit kunnen worden verhoogd en tegelijk de beheer- en onderhoudskosten kunnen worden verlaagd.
- Daarnaast zijn het Hoogheemraadschap van Rijnland, provincie Zuid-Holland, Holland Rijnland, regiegroep en stuurgroep Leidse Ommelanden betrokken voor wat betreft de waterkwaliteit en positionering van het gebied in de regio.

Om raadsleden inzicht te geven in hoe het proces verloopt wordt hen de gelegenheid geboden als toehoorder bij de bijeenkomsten aanwezig te zijn. Besluitvorming door het college over het herinrichtingsplan (eerst de uitgangspunten en daarna het definitief ontwerp) volgt in een latere fase van het project.

12. Projectafroding

- Het eindresultaat wordt aan belanghebbenden gepresenteerd en gecommuniceerd;
- Het gebied wordt overgedragen aan de beheerorganisatie;
- De projectdocumenten worden gearhiveerd in Decos;
- Financiële rapportage en eindverantwoording;
- Er vindt een feestelijke opening van een aantrekkelijk recreatiegebied plaats.

Bijlage:

1. Uitsnede kaart bestemmingsplan De Morsebel en Klinkenbergerplas

Bijlage 1.

Uitsnede kaart bestemmingsplan De Morsebel en Klinkenbergerplas (vastgesteld 18 september 2006)

- recreatie
- natuur
- groenvoorziening
- verkeersdoeleinden
- intensieve dagrecreatie
- beoogde locatie horeca
(t.b.v. deze bijlage in kleur aangeduid)